en referencemængde i henhold til artikel 4, stk. 1, litra c), i forordning nr. 857/84 er tildelt et sameje af flere personer, og der desuden i henhold til artikel 3a, er tildelt en specifik referencemængde på grundlag af samme bedrift, men alene til visse deltagere i dette sameje med status som producent, skal den første referencemængde i sin helhed fratrækkes i den anden referencemængde.

RETSMØDERAPPORT
i sag C-84/90 *

I — Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

1. *Den relevante fællesskabslovgivning*

a) Ved Rådets *forordning (EØF) nr. 1078/77* af 17. maj 1977 om indførelse af en præmieordning for ikke-markedsføring af mælk og mejeriprodukter og for omstilling af malkekvægsbesætninger (EFT L 131, s. 1) indførtes bl.a. en ordning med ikke-markedsføringspræmier, som efter ansøgning skulle ydes de mælkeproducenter, der ønskede at omstille deres malkekvægsbesætning til kødproduktion, og som forpligtede sig til hverken mod vederlag eller vederlagsfrit at levere mælk eller mejeriprodukter fra deres bedrift i en periode på fire år (artikel 1 og 3).

b) Ved Rådets *forordning (EØF) nr. 856/84* af 31. marts 1984 om ændring af forordning (EØF) nr. 804/68 om den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter (EFT L 90, s. 10) indførtes en tillægsafgift, der opkræves for de leverede mælkemængder, som overstiger en referencemængde, der skal fastsættes. Ordningen er blevet gennemført i hver region på medlemsstaternes område efter en af følgende formler (artikel 1):

— Ifølge formel A skal afgiften erlægges af mælkeproducenterne for de mængder mælk, som er leveret til en opkøber, og som overstiger en referencemængde, der nærmere skal fastsættes (producentformel).

— Ifølge formel B skal afgiften erlægges af opkøbere af mælk eller andre mejeriprodukter (mejerier) for de mængder mælk, der leveres af producenter, og som overstiger en referencemængde, der nærmere skal fastsættes. Den opkøber, der skal erlægge afgiften, skal vælte denne over

* Processprog: engelsk.

på de producenter, der har forhøjet deres leverancer, i forhold til de pågældende producenters andele i overskridelsen af opkøberens referencemængde (opkøberformel).

c) De almindelige regler for anvendelsen af tillægsafgiften er fastsat i Rådets *forordning (EØF) nr. 857/84* af 31. marts 1984 om almindelige regler for anvendelsen af den i artikel 5c i forordning (EØF) nr. 804/68 omhandlede afgift på mælk og mejeriprodukter (EFT L 90, s. 13). I denne forordning fastsættes bl.a. referencemængden som omhandlet i grundforordningen nr. 856/84, dvs. den mængde, som er undtaget fra tillægsafgiften. Denne er som hovedregel den mængde mælk eller mælkeækvivalent, som producenten (formel A) har leveret, eller som en opkøber (formel B) har indkøbt i kalenderåret 1981, forhøjet med 1% (artikel 2, stk. 1). Medlemsstaterne kan dog bestemme, at referencemængden på deres område er lig med den mængde mælk eller mælkeækvivalent, der er leveret eller opkøbt i kalenderåret 1982 eller 1983, afpasset med en procentsats på en sådan måde, at garantimængden ikke overskrides (artikel 2, stk. 2).

Artikel 3, 3a, 4 og 4a i forordning nr. 857/84 med senere ændringer giver medlemsstaterne mulighed for at tage hensyn til visse særlige forhold ved fastsættelsen af referencemængderne eller tildele særlige eller supplerende referencemængder. I denne sag er navnlig *artikel 3a*, der er indføjet ved Rådets *forordning (EØF) nr. 764/89* af 20. marts 1989 (EFT L 84, s. 2), af betydning:

»*Artikel 3a*

1. Den i artikel 12, litra c), tredje afsnit, omhandlede producent:

— hvis ikke-markedsførings- eller omstillingsperiode i overensstemmelse med den forpligtelse, der er indgået i henhold til forordning (EØF) nr. 1078/77, udløber efter den 31. december 1983 eller efter den 30. september 1983 i de medlemsstater, hvor mælkeindvejningen fra april til september er mindst dobbelt så stor som fra oktober til marts det følgende år

— som ikke har fået tildelt en referencemængde på de betingelser, der er fastsat i henhold til artikel 5, stk. 4, litra b), og/eller artikel 9, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 1546/88, og/eller hvor der er tale om, at præmien er blevet overdraget i henhold til artikel 2 i nærværende forordning

tildeles midlertidigt efter ansøgning indgivet senest tre måneder fra den 29. marts 1989 en specifik referencemængde, på betingelse af at han:

a) ikke har bragt sin virksomhed til ophør, som omhandlet i artikel 2, stk. 3 og 4, i forordning (EØF) nr. 1078/77, eller overdraget hele sin malkebedrift inden udløbet af ikke-markedsførings- eller omstillingsperioden

b) til støtte for sin ansøgning på en for den kompetente myndighed tilfredsstillende

måde godtgør, at han er i stand til på sin bedrift at producere en mængde svarende til den ansøgte referencemængde

— er overdragerens særlige referencemængde, som fastsat ovenfor, lig med 60% af den mængde, for hvilken han har bevaret retten til præmie

c) forpligter sig til at sælge mælk eller andre produkter direkte til forbrugeren og/eller at levere mælk til en køber

— er overtagerens særlige referencemængde, som fastsat ovenfor, lig med 60% af den mængde, for hvilken der er erhvervet ret til præmie.

d) forpligter sig til for så vidt angår den særlige referencemængde ikke at anmode om at blive omfattet af noget program for ophør af referencemængder indtil udgangen af tillægsafgiftsordningen.

3. ...

6. ...«

2. Den særlige referencemængde er lig med 60% af den mælkemængde eller den mængde mælkeækvivalent, som producenten har leveret eller solgt i de seneste tolv kalendermåneder inden måneden for indgivelsen af ansøgningen om ikke-markedsførings- eller omstillingspræmie, således som denne mængde er fastlagt af den pågældende kompetente myndighed i henhold til artikel 5, stk. 1, litra e), i forordning (EØF) nr. 1391/78, senest ændret ved forordning (EØF) nr. 84/83, og for hvilken producenten ikke har fortabt retten til præmie.

Artikel 4, stk. 1, litra b) og c), i forordning nr. 857/84 er affattet således:

»*Artikel 4*

1. For at gennemføre omstruktureringen af mælkeproduktionen på nationalt plan, i regionerne eller i indsamlingsområderne kan medlemsstaterne i forbindelse med anvendelse af formel A og B

Såfremt producenten har opnået en referencemængde i henhold til artikel 3, stk. 1 og 2 og/eller artikel 4, stk. 1, litra b) og c), nedsættes den særlige referencemængde, der er nævnt i første afsnit i nærværende stk., med denne mængde.

a) ...

b) yde en supplerende referencemængde til producenter, der gennemfører en udviklingsplan for mælkeproduktion, som efter denne forordnings ikrafttræden er godkendt i henhold til direktiv 72/159/EØF, og såfremt den pågældende plan svarer til de kriterier, der er

Såfremt producenten har overdraget en del af sin bedrift i løbet af ikke-markedsførings- eller omstillingsperioden,

omhandlet i artikel 1, stk. 2, i forordning (EØF) nr. 1946/81

c) yde de producenter, der udøver landbrugsvirksomhed som hovederhverv, en supplerende referencemængde, uanset om deres malkekvægsbesætning opfylder betingelserne i stk. 1, litra b).

2. ...«

Artikel 12 i forordning nr. 857/84 indeholder forskellige definitioner, herunder af udtrykket »producent«. Dette begreb er defineret i artikel 12, litra c), i forordning nr. 857/84, som ændret ved forordning nr. 764/89, på følgende måde:

»c) Producent: landmand, fysisk eller juridisk person eller sammenslutning af fysiske eller juridiske personer, hvis bedrift ligger på Fællesskabets geografiske område, og

— som sælger mælk eller andre mejeriprodukter direkte til forbrugeren

— og/eller som leverer til opkøberen.

Med henblik på anvendelsen af artikel 3a betragtes som producent en landmand, fysisk eller juridisk person eller sammenslutning af fysiske eller juridiske personer, hvis bedrift ligger på Fællesskabets geografiske område.«

2. *Hovedsagen*

a) Sagsøgerne i hovedsagen, ægteparret Dent, er mælkeproducenter og leverer mælk en gros til Milk Marketing Board. Deres bedrift består af en gård og et græsningsområde i Cumbrien.

Den 31. januar 1980 ansøgte ægteparret Dent, som på det tidspunkt havde et sameje kaldet »J J Dent«, om deltagelse i ordningen vedrørende omstilling af malkekvægsbesætninger, som var blevet indført ved Rådets forordning nr. 1078/77 af 17. maj 1977. Ansøgningen blev imødekommet, og mælkeproduktionen på deres bedrift ophørte i april 1980. Omstillingsperioden på fire år udløb den 30. april 1984. Omstillingspræmien var beregnet på grundlag af 1 609 488 liter mælk.

Den 6. april 1980 blev sønnen Michael James Dent optaget i samejet, og navnet blev ændret til »Messrs J J Dent«.

Ved udløbet af omstillingsperioden fik samejet tildelt en »exceptionel kvote« på grund af »særlige vanskeligheder« i henhold til Dairy Produce Quotas Regulations 1984, som var blevet udstedt til gennemførelse af Rådets forordning nr. 856/84 og nr. 857/84 af 31. marts 1984. Den tildelte exceptionelle kvote var på 873 600 liter mælk.

Efter at Rådet havde udstedt forordning nr. 764/89 af 20. marts 1989 fik ægteparret Dent tildelt en særlig referencemængde i henhold til artikel 3a i den ændrede forordning nr. 857/84. De fik tildelt 92 093 liter mælk, dvs. 965 693 liter (nemlig 60% af grundlaget for tildelingen af ægteparrets omstillingspræmie) fratrukket de 873 600 liter, som var blevet tildelt som exceptionel kvote.

b) Ægteparret Dent har i hovedsagen i alt væsentligt gjort gældende, at de sagsøgte myndigheder ved at nedsætte den særlige referencemængde med den exceptionelle kvote har tilsidesat artikel 3a, stk. 2, andet afsnit, i den ændrede forordning nr. 857/84.

På dette grundlag har High Court of Justice, Queen's Bench Division, der behandler hovedsagen, besluttet at udsætte denne og i henhold til EØF-traktatens artikel 177 forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 3a, stk. 2, andet afsnit, i Rådets forordning (EØF) nr. 857/84 af 31. marts 1984 (indføjet ved Rådets forordning (EØF) nr. 764/89 af 20. marts 1989) fortolkes således, at den særlige referencemængde i artiklens første afsnit skal nedsættes med den referencemængde, som producenten har opnået i henhold til national lovgivning [in casu § 17 i Schedule 2 til Dairy Produce Quotas Regulations 1984, som alene gennemfører artikel 4, stk. 1, litra c), og ikke artikel 4, stk. 1, litra b), i forordning nr. 857/84]?

2) Skal artikel 3a, stk. 2, andet afsnit, i forordning nr. 857/84 (indføjet ved forordning nr. 764/89) — under hensyn til definitionen af begrebet 'producent' i artikel 12, litra c), i forordning nr. 857/84, og når en særlig referencemængde er tildelt to personer (in casu et ægtepar), som driver en bedrift i sameje med en tredje person (in casu deres søn) — fortolkes således, at denne særlige referencemængde skal nedsættes med en referencemængde (eller en del heraf), når sidstnævnte referencemængde er blevet tildelt på grundlag af samme bedrift og i øvrigt falder ind under den nævnte artikel 3a, stk. 2, andet afsnit, men er opnået af de tre personer i samejets navn?«

3. *Retsforhandlinger for Domstolen*

Forelæggelseskendelsen blev registreret på Domstolens Justitskontor den 22. marts 1990.

I medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen er der afgivet skriftlige indlæg af ægteparret Dent ved barrister Richard Gordon, London, og solicitors Cartmell Shepherd m.fl., Carlisle, af Det Forenede Kongeriges regering ved

barrister Stephen Richards, London, og Rosemary Caudwell, Treasury Solicitor's Department, som befuldmægtiget og af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Peter Oliver, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen ved beslutning af 19. juni 1991 i henhold til procesreglementets artikel 95 henvist sagen til Tredje Afdeling og har indledt den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

II — Skriftlige indlæg for Domstolen

1. *Det første spørgsmål*

a) *Ægteparret Dent* har gjort gældende, at de ikke er omfattet af artikel 3a, stk. 2, andet afsnit, i forordning nr. 857/84, idet de har opnået en referencemængde (den exceptionelle kvote) udelukkende i henhold til artikel 4, stk. 1, litra c), og ikke »i henhold til artikel 3, stk. 1 og 2, og/eller artikel 4, stk. 1, litra b) og c)« i forordning nr. 857/84, og at den særlige referencemængde, som de har fået tildelt i henhold til forordning nr. 764/89, derfor ikke skal fratrækkes i den exceptionelle kvote.

Til støtte herfor har ægteparret for det første henvist til ordlyden af artikel 3a, stk. 2, andet afsnit. Anvendelsen af udtrykket »og«, der alene er en konjunktion, skal ses i modsætning til anvendelsen af udtrykket og/eller, et udtryk der både er konjunktion og disjunktion, og som anvendes i samme afsnit. Det forhold, at de to udtryk anvendes ved siden af hinanden i samme afsnit, forudsætter, at udtrykket »og« anvendt alene kun skal have betydning som konjunktion.

For det andet har ægteparret Dent anført, at der ikke findes nogen grund til ikke at fortolke andet afsnit i artikel 3a, stk. 2, på grundlag af de anvendte ords normale betydning. De har i denne sammenhæng henvist til sjette betragtning til forordning nr. 764/89, hvori det hedder: »de tildelte mængder skal ikke medføre en uberettiget fordel, men skal faktisk produceres af de personer, som har fået mængderne tildelt....« De fastholder, at det ikke udgør nogen »uberettiget« fordel at lade dem beholde den fordel, der følger af at have opnået en referencemængde i henhold til artikel 4, stk. 1, litra c), i forordning nr. 857/84, og at sjette betragtning navnlig skal sikre, at en særlig referencemængde alene tildeles de producenter, som producerer de tildelte mængder.

Endelig er der efter ægteparret Dent's opfattelse alle mulige grunde til at begrænse fradraget af de tidligere tildelte referencemængder i de særlige referencemængder, der tildeles i henhold til forordning nr. 764/89. Producenter, der ansøger om tildeling af sådanne særlige referencemængder, opfylder nemlig pr. definition ikke betingelserne for at få tildelt en »grundkvote« i henhold til artikel 2 i forordning nr. 857/84. Tildelingen i henhold til artikel 3 og/eller 4 af en yderligere reference-

mængde på grund af en særlig situation kompenserer ikke for det forhold, at en producent ikke har fået tildelt en sådan »grundkvote«.

Sammenfattende foreslår ægteparret Dent, at det første spørgsmål besvares således:

»Når en medlemsstat har tildelt en kvote til en producent i henhold til en national forskrift, der gennemfører artikel 4, stk. 1, litra c), i forordning nr. 857/84, men ikke artikel 4, stk. 1, litra b), indebærer en korrekt fortolkning af artikel 3a, stk. 2, andet afsnit, i samme forordning, at en sådan kvote ikke skal fratrækkes i en særlig referencemængde, som omhandlet i artikel 3a.«

b) *Det Forenede Kongeriges regering* har anført, at en kvote, der er tildelt for »særlige vanskeligheder«, udgør en referencemængde, der er opnået »i henhold til artikel 3, stk. 1 og 2, og/eller artikel 4, stk. 1, litra b), og c)«, i forordning nr. 857/84 og således skal fratrækkes i den særlige referencemængde, der beregnes i henhold til artikel 3a, stk. 2, første afsnit.

For så vidt angår argumentet om, at den tildelte kvote for særlige vanskeligheder var opnået i henhold til den nationale lovgivning (§ 17 i bilag II til Dairy Produce Quotas Regulations 1984) og ikke i henhold til artikel 4, stk. 1, litra c), i forordning nr. 857/84, har Det Forenede Kongeriges regering gjort gældende, at en tildeling i henhold til en national lovgivning, som gennemfører en fællesskabsforordning, ifølge normalt sprogbrug ligeledes foretages »i henhold til« de tilsvarende bestemmelser i fællesskabsforordningen. En anden fortolkning ville i øvrigt føre til, at andet afsnit, i artikel 3a, stk. 2, mister sin betydning, da hverken artikel 3 eller artikel 4 i forordning nr. 857/84 giver producenterne en ret til en referencemængde, men giver medlemsstaterne hjemmel til at træffe supplerende foranstaltninger på nationalt niveau.

For så vidt angår argumentet om, at kvoten for særlige vanskeligheder alene var tildelt i henhold til artikel 4, stk. 1, litra c), i forordning nr. 857/84, og at en referencemængde alene skal fratrækkes, såfremt den er tildelt i henhold til såvel artikel 4, stk. 1, litra b), som artikel 4, stk. 1, litra c), i forordningen, er Det Forenede Kongeriges regering af den opfattelse, at en sådan fortolkning i alvorlig grad begrænser antallet af de tilfælde, hvori allerede tildelte referencemængder skal fratrækkes i de særlige referencemængder, der tildeles i henhold til artikel 3a. En sådan begrænsning vil også være i strid med fællesskabslovgivningens almindelige formål, idet den giver modtagerne af særlige referencemængder en uberettiget fordel.

Det er i øvrigt efter den britiske regerings opfattelse meget lidt sandsynligt, at en producent kan opfylde betingelserne både i artikel 3, stk. 1 og 2, og artikel 4, stk. 1, litra b), og c), da Det Forenede Kongerige har valgt at tildele referencemængder alene i henhold til artikel 3, stk. 1, men ikke

stk. 2, og har valgt alene at gennemføre artikel 4, stk. 1, litra c), men ikke stk. 1, litra b).

På grundlag heraf konkluderer Det Forenede Kongeriges regering, at der er gode grunde til at fortolke »og«, som om det betyder »og/eller« i sætningsdelen »i henhold til artikel 3, stk. 1 og 2 og/eller artikel 4, stk. 1, litra b), og c)«. En referencemængde tildeles således »i henhold til... artikel 4, stk. 1, litra b) og c)« i betydningen i andet afsnit i artikel 3a, stk. 2, selv om den alene tildeles i henhold til artikel 4, stk. 1, litra c).

Sammenfattende har Det Forenede Kongeriges regering foreslået, at det første spørgsmål besvares således:

»Artikel 3a, stk. 2, andet afsnit, i forordning (EØF) nr. 857/84 af 31. marts 1984 (indføjet ved forordning (EØF) nr. 764/89 af 20.3.1989) skal fortolkes således, at den særlige referencemængde i artiklens første afsnit skal nedsættes med en mængde, svarende til den referencemængde, som producenten har fået tildelt, selv om den sidstnævnte mængde er tildelt i henhold til nationale bestemmelser, der har gennemført artikel 4, stk. 1, litra c), men ikke artikel 4, stk. 1, litra b), i forordning nr. 857/84.«

c) *Kommissionen* deler i alt væsentligt den britiske regerings synspunkt.

For så vidt angår argumentet om, at en mængde, der er tildelt på grund af »særlige vanskeligheder« i henhold til Dairy Produce Quotas Regulations, ikke samtidig kan være givet »i henhold til« artikel 4, stk. 1, litra c), i forordning nr. 857/84, har Kommissionen anført, at udtrykket »i henhold til« er meget generelt. Når en forordning A er trådt i kraft, og en forordning B er udstedt på grundlag af forordning A, og en foranstaltning C træffes med henblik på anvendelse af forordning B på et konkret tilfælde, er såvel forordning B som foranstaltning C udstedt »i henhold til« forordning A.

Ifølge Kommissionen er ydermere formålet med andet afsnit i artikel 3a, stk. 2, at forhindre, at producenter beriges ved at få tildelt to referencemængder på grundlag af en og samme produktion (se sjette betragtning til forordning nr. 764/89). Det er, som Domstolen har fastslået i dommen af 6. juni 1990 (sag 174/88, Hall, Sml. s. 2237), i strid med grundkonceptet i mælkekvoteordningen at tildele to typer kvoter for én og samme mængde mælk.

Til argumentet om, at et fradrag for en kvote skal finde sted, såfremt producenten har fået tildelt en kvote både i henhold til artikel 4, stk. 1, litra b), og artikel 4, stk. 1, litra c), har Kommissionen anført, at såfremt dette er rigtigt, vil artikel 3a, stk. 2, andet afsnit, være uanvendelig i Det Forenede Kongerige, da denne medlemsstat har truffet beslutning om ikke at gennemføre artikel 4, stk. 1, litra b).

Sammenfattende har Kommissionen foreslået at besvare det første spørgsmål således:

»Artikel 3a, stk. 2, andet afsnit, i forordning nr. 857/84 skal fortolkes således, at en mængde, som en producent har fået tildelt af en medlemsstat i henhold til en national lovgivning til gennemførelse af artikel 4, stk. 1, litra c), i den nævnte forordning, skal trækkes fra den særlige referencemængde i artikel 3a.«

2. *Andet spørgsmål*

a) *Ægteparret Dent* har anført, at i henhold til andet afsnit i artikel 3a, stk. 2, i forordning nr. 857/84 kan et fradrag i den særlige referencemængde kun finde sted, når den særlige referencemængde er opnået af en »producent«. De har anført, at den »producent«, der er henvist til i andet afsnit i artikel 3a, stk. 2, i forordning nr. 857/84, skal være den samme »producent« som den, der er henvist til i artikel 3a, stk. 1. Det følger af denne sidstnævnte bestemmelse, at alene de producenter, som har påtaget sig en ikke-markedsførings- eller omstillingsforpligtelse i henhold til forordning nr. 1078/77 har ret til midlertidigt at få tildelt en særlig referencemængde.

På denne baggrund er det ægteparret Dent's opfattelse, at modtageren af den særlige referencemængde (ægteparret Dent) ikke er den samme »producent« som den, der har opnået referencemængden i henhold til artikel 4, stk. 1, litra c). Kvoten for »særlige vanskeligheder« i henhold til Dairy Produce Quotas Regulations er nemlig tildelt familiesamejet, bestående af tre personer, nemlig ægteparret Dent og deres søn. Såfremt samejet var blevet opløst, ville sønnen have ret til værdien af sin mælkekvote.

Det kan derfor efter ægteparrets Dent's opfattelse ikke være korrekt, at en kvote, som de skal tilskrive deres søn i tilfælde af opløsning af samejet, skal trækkes fra den særlige referencemængde, som alene er tildelt ægteparret Dent. Sagsøgerne i hovedsagen hævder derfor, at kvoten for »særlige vanskeligheder« eller dele heraf ikke kan trækkes fra den pågældende særlige referencemængde. Under alle omstændigheder indebærer proportionalitetsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, at der ikke kan fratrækkes mere end to tredjedele af kvoten for »særlige vanskeligheder«.

Sammenfattende har ægteparret Dent foreslået at besvare det andet spørgsmål således:

»Artikel 3a, stk. 2, andet afsnit, i forordning nr. 857/84 indebærer ikke, at en særlig referencemængde, som omhandlet i artikel 3a, der er tildelt to individuelle personer, skal nedsættes med en referencemængde, som de pågældende personer har opnået sammen med en tredjeperson.«

b) *Det Forenede Kongeriges regering* har anført, at den pågældende virksomhed er drevet som familiesameje på alle relevante tidspunkter. Indtil den 6. april 1980 var deltagerne i samejet ægteparret Dent. Deres søn blev deltager i samejet den 6. april 1980. Lidt mere end to måneder forud for opta-

gelsen af sønnen som deltager havde ægteparret Dent ansøgt om at blive omfattet af ordningen om omstilling af malkekvægsbesætninger, indført ved forordning nr. 1078/77. Omstillingsperioden strakte sig over fire år, fra april 1980 til 30. april 1984. Deres søn var således deltager i samejet i hele omstillingsperioden. Det er familiesamejet, som har opnået en kvote for særlige vanskeligheder i henhold til artikel 4, stk. 1, litra c), i forordning nr. 857/84, og som fortsat driver bedriften.

Under disse omstændigheder er det den britiske regerings opfattelse, at det ville være ejendommeligt, såfremt man alene af den grund, at sønnen er blevet deltager i samejet lige efter, at ægteparret Dent har ansøgt om at blive omfattet af ordningen om omstilling af malkekvægsbesætninger, når frem til, at der ved den netop i henhold til artikel 3a, tildelte særlige referencemængde ikke skal tages hensyn til den kvote, der blev tildelt familieejet på grund af særlige vanskeligheder. En manglende hensyntagen til denne kvote, vil i praksis medføre, at de personer, som driver bedriften, tildeles en kvote, der er dobbelt så stor, som den, de ville have opnået, hvis sønnens navn havde figureret på ansøgningen om at blive omfattet af ordningen om omstilling af malkekvægsbesætninger. Bestemmelserne i artikel 3a ville derfor ikke yde sådanne personer kompensation for det forhold, at de ikke kunne få tildelt en almindelig kvote (fordi de var omfattet af omstillingsordningen i de referenceår, som skulle lægges til grund), men ville give dem en uberettiget væsentlig fordel.

Under hensyn til definitionen af »producent« i artikel 12, litra c), i forordning nr. 857/84 er den naturlige fremgangsmåde at anse familien Dent's sameje som en sammenslutning af personer, der ejer bedriften. Såfremt man tager udgangspunkt heri, er den særlige referencemængde i henhold til artikel 3a i realiteten tildelt denne sammenslutning af personer, selv om den af navn alene er tildelt ægteparret Dent. Da det således er den samme sammenslutning, som har fået tildelt kvoten for særlige vanskeligheder, skal den særlige referencemængde nedsættes med en mængde, der svarer til kvoten for særlige vanskeligheder.

Den britiske regering har tilføjet, at selv om ægteparret Dent for så vidt angår tildelingen af den særlige referencemængde i artikel 3a skal anses for individuelle personer eller som en sammenslutning af personer, der er forskellig fra familiesamejet, skal kvoten, der er tildelt for særlige vanskeligheder, fratrækkes på samme måde. Det er klart, at ægteparret Dent faktisk har fået tildelt en kvote for særlige vanskeligheder, selv om denne kvote formelt burde være tildelt ægteparret Dent i forening med deres søn. Det ville være meget kunstigt at hævde, at kvoten for særlige vanskeligheder ikke er tildelt ægteparret Dent, men samejet af ægteparret Dent og deres søn. Det ville være lige så kunstigt at fordele kvoten for særlige vanskeligheder mellem de tre personer (dvs. at give en tredjedel til hver deltager i familiesamejet) og derefter alene fratrække to tredjedel af denne kvote i den særlige reference-

mængde, der er tildelt ægteparret. I virkeligheden vedrører såvel kvoten for særlige vanskeligheder som den særlige referencemængde den samme bedrift, som drives af de samme personer. Effektiviteten af ordningen, der er indført ved forordningerne, må ikke undergraves ved indførsel af en teknisk sondring, som opstilles på grundlag af den konkrete sammensætning af familiesamejet på givne tidspunkter og/eller samejets deltagere, som på et givet tidspunkt har ansøgt om en særlig fordel for deres fælles bedrift.

Sammenfattende foreslår Det Forenede Kongeriges regering at besvare det andet spørgsmål således:

»Artikel 3a, stk. 2, andet afsnit, i Rådets forordning (EØF) nr. 857/84 skal fortolkes således, at når en særlig referencemængde er tildelt to personer, som driver deres bedrift sammen med en tredje person, skal denne mængde nedsættes med en referencemængde, som tidligere er tildelt samme bedrift, og som i øvrigt henhører under nævnte afsnit, men som er tildelt tre personer i form af et sameje.«

c) *Kommissionen* har indledningsvis anført, at det er familien Dent, der er »producent«, som omhandlet i artikel 12, litra c), i forordning nr. 857/84. Det følger nemlig af ordlyden af det stk., som er tilføjet denne bestemmelse ved forordning nr. 764/89, at der kun kan være én »producent« på en bedrift. Eftersom samejet er »producent«, kan ægteparret Dent ikke anses for producent på samme bedrift. Det normale ville derfor være, at den særlige referencemængde var blevet tildelt samejet.

For at besvare det forelagte spørgsmål må det efter Kommissionens opfattelse imidlertid forudsættes, at den særlige referencemængde er tildelt ægteparret Dent og ikke samejet. Der er dog tale om en rent teknisk betragtning, da kvoterne altid tildeles en bestemt bedrift.

Kommissionen har i denne sammenhæng fremhævet behovet for at sikre, at kvoterne ikke tildeles to gange for én og samme mængde. Det følger heraf, at ægteparret Dent's anbringender og argumenter er i strid med indholdet og ånden i forordning nr. 764/89.

Kommissionen har derfor foreslået at besvare det andet spørgsmål således:

»Når producenten på en bedrift er et sameje, og når af en eller anden grund en særlig referencemængde er blevet tildelt i henhold til artikel 3a i forordning nr. 857/84 til visse af deltagerne og ikke til samejet som sådant, er dette forhold ikke tilstrækkelig til at undgå den i andet afsnit i artikel 3a, stk. 2, foreskrevne nedsættelse.«

M. Zuleeg
Refererende dommer